

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Μεγάλη Δευτέρα - Ιωσήφ του Παγκάλου

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/270/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 10/4/2014 11:25:00 μμ

Δημιουργία εγγράφου: 09/06/2025 15:22:42

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει 6 ημέρες πριν το Άγιο Πάσχα.

Ημ/νια Βίου: 10/4/2014 11:25:00 μμ

Βιογραφία

*Εἰς τὸν Πάγκαλον Ἰωσήφ
Σώφρων Ἰωσήφ, δίκαιος κράτωρ ὤφθη,
Καὶ σιτοδότης, ὧ καλῶν θημωνία!*

*Ἴτεροι, εἰς τὴν ξηρανθεῖσαν Συκῆν
Τὴν Συναγωγὴν, συκῆν Χριστός, Ἑβραίων,
Καρπῶν ἄμοιρον πνευματικῶν εἰκάζων,
Ἄρᾳ ξηραίνει, ἧς φύγωμεν τὸ πάθος.*

Από τη σημερινή μέρα ξεκινούν τα άγια Πάθη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Τύπος του Κυρίου μας Ιησού είναι ο πάγκαλος Ιωσήφ που σήμερα επιτελούμε την ανάμνησή του (Γεν. 37 - 50).

Ήταν ο μικρότερος γιός του Πατριάρχη Ιακώβ και ο πιο αγαπητός. Όμως φθονήθηκε από τα αδέρφια του και αρχικά τον έρριξαν σ' ένα βαθύ λάκκο και εξαπάτησαν το πατέρα τους χρησιμοποιώντας ένα ματωμένο ρούχο ότι δήθεν τον κατασπάραξε κάποιο θηρίο. Στη συνέχεια τον πούλησαν για τριάντα αργύρια σε εμπόρους, οι οποίοι τον ξαναπούλησαν στον αρχιμάργαιρα του βασιλιά της Αιγύπτου, τον Πετεφρή. Ο Ιωσήφ ήταν πανέμορφος και τον ερωτεύθηκε η γυναίκα του Πετεφρή, που θέλησε να τον παρασύρει σε ανήθικη πράξη βιαίως. Μόλις εκείνη έπιασε τον Ιωσήφ, εκείνος άφησε στα χέρια της το χιτώνα του και έφυγε. Εκείνη από το θυμό της τον συκοφάντησε στο σύζυγό της, ότι δήθεν αυτός επιτέθηκε εναντίον της με ανήθικους σκοπούς. Ο Πετεφρής την πίστευσε και φυλάκισε τον Ιωσήφ.

Κάποτε όμως ο Φαραώ, ο βασιλιάς της Αιγύπτου, είδε ένα παράξενο όνειρο και ζήτησε έναν εξηγητή. Με το φωτισμό του Θεού, μόνο ο Ιωσήφ μπόρεσε να το εξηγήσει. Ότι θα έλθουν στη χώρα του επτά χρόνια ευφορίας και επτά ακαρπίας και πείνας. Ενθουσιάσθηκε ο Φαραώ από τη σοφία του και τον έκανε γενικό άρχοντα, σαν πρωθυπουργό. Ο Ιωσήφ διαχειρίσθηκε άριστα την εξουσία και φρόντισε στα δύσκολα χρόνια της πείνας όλο το λαό. Με αφορμή τη διανομή του σιταριού, φανερώθηκαν τ' αδέρφια του που τον είχαν φθονήσει. Εκείνος δεν τους κράτησε κακία, αντίθετα τα προσκάλεσε μόνιμα στην Αίγυπτο μαζί με τους γονείς.

Αυτός λοιπόν αποτελεί προεικόνηση του Χριστού, διότι και Αυτός, αγαπητός γιός του Πατέρα, φθονήθηκε από τους ομοφύλους Του Ιουδαίους, πουλήθηκε από το μαθητή Του για τριάντα αργύρια και κλείσθηκε στο σκοτεινό λάκκο, τον τάφο.

Επίσης, σήμερα μνημονεύουμε και τη άκαρπο συκή, την οποία καταράσθηκε ο Κύριος και ξεράθηκε αμέσως (Ματθ. 21:19, Μαρκ. 11:13). Συμβολίζει τόσο τη Συναγωγή των Εβραίων, η οποία δεν είχε πνευματικούς καρπούς, όσο και κάθε άνθρωπο που στερείται πνευματικών καρπών, αρετών. Έδειξε ο Κύριος τη δύναμή Του στο άψυχο δένδρο και ποτέ πάνω σε άνθρωπο, για να δείξει ότι δεν έχει μόνο δύναμη να ευεργετεί, αλλά και να τιμωρεί.

Ο ευαγγελιστής Μάρκος αναφέρει πως την ώρα που ο Κύριος επιτίμησε τη συκή και ξεράθηκε, κατέπεσαν αμέσως τα καταπράσινα φύλλα της και την επόμενη μέρα ξεράθηκε και η ρίζα της (Μαρκ. 11:21). Οι μαθητές έκθαμβοι από το θαύμα αυτό δεν ζητούσαν να μάθουν την βαθύτερη έννοιά του, αλλά είχαν την απορία «πως παραχρήμα ξεηράνθη η συκή;» (Ματθ. 21:20). Πρώτη φορά είχαν δει τιμωρία της άψυχης φύσεως.

Ο Κύριος παίρνοντας αφορμή από την απορία των μαθητών, χωρίς να εξηγήσει την συμβολική σημασία του θαύματος, τους δίδαξε για τη μεγάλη δύναμη της πίστεως, η οποία όταν συνοδεύεται από εσωτερική θερμότητα και χωρίς τον παραμικρό δισταγμό μπορεί να κατορθώσει αφάνταστα πράγματα. Τους είπε: «Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ καὶ τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε, ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται·» (Ματθ. 21:21). Αυτή την πίστη θέλει η Εκκλησία μας να μεταδώσει και σε μας.

Η υμνογραφία αναφέρεται σήμερα στα δύο παραπάνω θέματα, αλλά και επί πλέον στο θέμα της πορείας του Κυρίου προς το Πάθος. Από το τροπάριο: «Ἴδου ὁ Νυμφίος ἔρχεται...» οι ακολουθίες της Μ. Δευτέρας έως Τετάρτης λέγονται και «Ακολουθίες του Νυμφίου».

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. δ'.

Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, καὶ μακάριος ὁ δοῦλος, ὃν εὐρήσει γρηγοροῦντα, ἀνάξιος δὲ πάλιν, ὃν εὐρήσει ῥαθυμοῦντα. Βλέπε οὖν ψυχὴ μου, μὴ τῷ ὕπνῳ κατενεχθῆς, ἵνα μὴ τῷ θανάτῳ παραδοθῆς, καὶ τῆς βασιλείας ἔξω κλεισθῆς, ἀλλὰ ἀνάνηψον κρᾶζουσα· Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος εἶ ὁ Θεός, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ερμηνευτικὴ ἀπόδοση Ἀνδρέα Θεοδώρου

Να, ὁ Νυμφίος ἔρχεται στὸ μέσο τῆς νύχτας, κι εὐτυχισμένος θὰ εἶναι ὁ δοῦλος ποὺ θὰ τὸν βρεῖ (ὁ Νυμφίος) ξάγρυπνο νὰ τὸν περιμένει· ἀνάξιος ὁμως πάλι θὰ εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ θὰ τὸν βρεῖ ῥαθυμο καὶ ἀπροετοίμαστο. Βλέπε, λοιπόν, ψυχὴ μου νὰ μὴ βυθιστεῖς στὸν πνευματικὸ ὕπνο, γιὰ νὰ μὴν παραδοθεῖς στὸ θάνατο (τῆς ἀμαρτίας) καὶ νὰ μείνεις ἔξω τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ἀνάνηψε κρᾶζοντας· Ἄγιος, ἄγιος, ἄγιος εἶσαι ἐσὺ ὁ Θεός· σῶσε μας διὰ τῆς προστασίας τῶν ἐπουρανίων ἀσωμάτων δυνάμεων (τῶν Ἀγγέλων).

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Ως ἀπαρχάς.

Ὁ Ἰακώβ ὠδύρετο, τοῦ Ἰωσήφ τὴν στέρησιν, καὶ ὁ γενναῖος ἐκάθητο ἄρματι, ὡς βασιλεὺς τιμώμενος· τῆς Αἰγυπτίας γὰρ τότε ταῖς ἡδοναῖς μὴ δουλεύσας, ἀντεδοξάζετο παρὰ τοῦ βλέποντος τὰς τῶν ἀνθρώπων καρδίας, καὶ νέμοντος στέφος ἄφθαρτον.

Ὁ Οἶκος

Ἐπὶ τῷ ὀδυρμῷ νῦν προσθήσωμεν ὀδυρμόν, καὶ ἐκχέωμεν δάκρυα, μετὰ τοῦ Ἰακώβ συγκοπτόμενοι, Ἰωσήφ τὸν αἰοίδιμον καὶ σώφρονα, τὸν δουλωθέντα μὲν τῷ σώματι, τὴν ψυχὴν δὲ ἀδούλωτον συντηροῦντα, καὶ Αἰγύπτου παντὸς κυριεύσαντα. Ὁ Θεὸς γὰρ παρέχει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, στέφος ἄφθαρτον.

Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὰ Πάθη τὰ σεπτὰ, ἢ παροῦσα ἡμέρα, ὡς φῶτα σωστικά, ἀνατέλλει τῷ Κόσμῳ· Χριστὸς γὰρ ἐπέιγεται, τοῦ παθεῖν ἀγαθότητι, ὁ τὰ σύμπαντα, ἐν τῇ δρακί περιέχων, καταδέχεται, ἀναρτηθῆναι ἐν ξύλῳ, τοῦ σῶσαι τὸν ἄνθρωπον.

Ερμηνευτικὴ ἀπόδοση Ἀνδρέα Θεοδώρου

Τὰ πάθη (τοῦ Κυρίου) τὰ σεπτὰ ἢ παροῦσα ἡμέρα (ἢ Μ. Δευτέρα) προβάλλει μὲ λαμπρότητα στὸν κόσμον ὡς φῶτα σωτήρια καὶ λυτρωτικά. Διότι ὁ Χριστὸς σπεύδει πρόθυμα νὰ ὑποστεῖ τὸ πάθος ἀπὸ ἀγαθότητα. Αὐτός, ποὺ περικλείει τὰ σύμπαντα στὴν παλάμη του, καταδέχεται νὰ κρεμαστεῖ στὸ ξύλο γιὰ νὰ σῶσει τὸν ἄνθρωπο.

Ἄτερον Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ἄορατε Κριτά, ἐν σαρκὶ πῶς ὠράθης, καὶ ἔρηγ ὑπ' ἀνδρῶν, παρανόμων κτανθῆναι; ἡμῶν τὸ κατάκριμα, κατακρίνων τῷ πάθει σου. Ὅθεν αἵνεσιν, μεγαλωσύνην καὶ δόξαν, ἀναπέμποντες, τῇ ἐξουσίᾳ σου Λόγε, συμφώνως προσφέρομεν.

Ἐτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν, καὶ Λόγον.

Τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου τὰς ἀπαρχάς, ἡ παροῦσα ἡμέρα λαμπροφορεῖ. Δεῦτε οὖν φιλέοργοι, ὑπαντήσωμεν ἄσμασιν· ὁ γὰρ Κτίστης ἔρχεται, σταυρὸν καταδέξασθαι, ἑτασμούς καὶ μάστιγας, Πιλάτῳ κρινόμενος· ὄθεν καὶ ἐκ δούλου ράπισθεις ἐπὶ κόρης· τὰ πάντα προσίεται, ἵνα σώσῃ τὸν ἄνθρωπον. Διὰ τοῦτο βοήσωμεν· Φιλάνθρωπε Χριστέ ὁ Θεός, τῶν πταισμάτων δώρησαι τὴν ἄφεσιν, τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει, τὰ ἄχραντα Πάθη σου.

Ερμηνευτική απόδοση Ανδρέα Θεοδώρου

Τὴν ἑναρξὴ τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου ἡ σημερινὴ ἡμέρα προβάλλει μὲ λαμπρότητα. Ἐλάτε, λοιπόν, ὅσοι ἀγαπᾶτε τὴν γιορτὴν, νὰ προὑπαντήσουμε μὲ ἄσματα (τὸν Κύριο). Διότι ὁ Κτίστης τῶν ἀπάντων ἔρχεται νὰ ὑποστεῖ τὸ σταυρικὸ θάνατο, νὰ ἀνακριθεῖ (σὰν κακοῦργος) καὶ νὰ μαστιγωθεῖ, δικαζόμενος ἀπὸ τὸν Πιλάτο. Ἔτσι, δεχτεῖς ράπισμα στὸ πρόσωπο ἀπὸ δοῦλο, ὅλα τὰ ὑπομένει γιὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπο. Γιατὸ ἄς φωνάξουμε· φιλάνθρωπε Χριστέ ὁ Θεός, χάρισε τὴν ἄφεση τῶν πταισμάτων σ' αὐτοὺς ποὺ μὲ πίστη προσκυνοῦν τὰ ἄχραντα πάθη σου.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Ίδε ο άνθρωπος

Ο πάγκαλος Ιωσήφ

Ο πάγκαλος Ιωσήφ

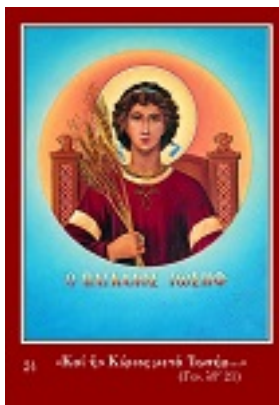
Ο πάγκαλος Ιωσήφ

Ο πάγκαλος Ιωσήφ

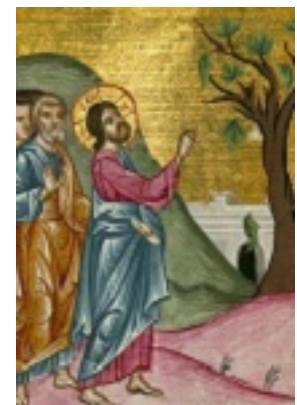
Ο πάγκαλος Ιωσήφ

Ο πάγκαλος Ιωσήφ

Η ξηρανθείσα συκή

Η ξηρανθείσα συκή

Η ξηρανθείσα συκή

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται.... -
Αγγελική Τσέλιου©
(diaxeirosaggelikistseliou.
blogspot.com)

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται.... - Ι.Ν.
Ζωοδόχου Πηγής, Λαρίσης
(www.panagialarisis.gr)

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ιδού, ο Νυμφίος έρχεται....

Ο Νυμφίος

Αρχή της Μεγάλης Εβδομάδας

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ιδού ο Νυμφίος έρχεται....

Παραπομπές

1. [ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΠΕΤΡΑΚΗ](#)
2. [Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος](#)
3. [ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ](#)
4. www.synaxarion.gr
5. [ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΣ](#)